

Türkiye'nin Tasarruf Eğilimleri **A**raştırması

ING Bank

2013 1. ÇEYREK RAPORU

İÇİNDEKİLER

1 GİRİŞ	3
1.1 ING Bank Genel Müdürü Pınar Abay'ın Önsözü	3
1.2 Türkiye'de Bireysel Tasarruf Eğilimleri Araştırması'nı Niçin Yapıyoruz?	4
2 ELDEKİ VERİLER NE SÖYLÜYOR	5
2.1 Tasarruf Sahipliği ve Nedenleri	5
2.2 Tasarruf Araçları Tercihi	8
2.3 Tasarruf Algısı	9
2.4 2013 1. Çeyrek Sonuçları	11
3 METODOLOJİ	12
3.1 Amaç ve Yöntem	12
3.2 Demografik Bilgiler	12
3.3 Tasarrufun Tanımı	13
4 EKONOMİST YORUMU	14
İLETİŞİM BİLGİLERİ	16

1. GİRİŞ

1.1 Önsöz

2013 yılının ilk çeyrek verilerine baktığımızda, tasarruf sahipliği oranı yüzde 9,7'ye gerileyerek araştırmanın kapsadığı dönem içindeki en düşük değere ulaştığını görüyoruz. 2012 son çeyreği ile 2013 ilk çeyreğinde tasarruf sahipliğinde gözlemlediğimiz en yüksek ve en düşük iki uç değer bize iç talepte tüketici güvenine oranla daha güçlü bir toparlanma gerçekleştiğine işaret ediyor. Araştırmamızın bu dönem bir diğer dikkat çekici sonucu da; bireylerin tasarruf etmeme nedenleri arasında "nasıl değerlendireceğimi bilmiyorum" cevabının oranı. Bu cevap 6 puanlık artışla, araştırmanın kapsadığı tüm dönemler içindeki en yüksek değere ulaşarak yüzde 22 seviyesinde gerçekleşmiş.

Türkiye'de tasarruf konusundaki veri açığını kapatma yolunda ciddi bir adım olarak gördüğümüz ve ING Bank'ın girişimi ile hayata geçirilen "Türkiye'nin Tasarruf Eğilimleri Araştırması"nın ilk çeyrek sonuçları yine hayli ilginç.

Bu raporda paylaştığımız 2013 yılının ilk çeyrek verilerine baktığımızda, tasarruf eğiliminde bir düşüş görüyoruz. 18 yaş üstü kentsel nüfusta tasarruf sahipliği oranı yüzde 9,7'ye gerileyerek araştırmanın kapsadığı dönem içindeki en düşük değere ulaşmış. 2012 son çeyreği ile 2013 ilk çeyreğinde tasarruf sahipliğinde gözlemlediğimiz en yüksek ve en düşük iki uç değer bize iç talepte tüketici güvenine oranla daha güçlü bir toparlanma gerçekleştiğine işaret ediyor. Bir diğer dikkat çekici sonuç da; çocuklu bireylerde tasarruf sahipliğinin, 2013'ün ilk çeyreğinde iç talebin canlanmasına paralel olarak yüzde 9'a düşmesi.

Tasarruf etmeme nedenlerine baktığımızda ise yetersiz gelir yine ilk sırayı korurken, tasarruf etmeme gerekçesi olarak "nasıl değerlendireceğimi bilmiyorum" diyenlerin oranının yüzde 22 ile araştırmanın kapsadığı tüm dönemler içindeki en yüksek değerine ulaşması da ayrıca dikkat çekiyor. Bu noktada, parasını en iyi şekilde değerlendirme bilincinin yani finansal okuryazarlığın tasarruf alışkanlığında oynayabileceği önemli rolün altını tekrar çizmek isterim.

Tasarruf nedenleri arasında uzun ve kısa vadeli tasarrufların eğilimine baktığımızda son üç çeyrekte önceki üç döneme göre uzun vadeli tasarruf eğiliminin güçlendiğini görüyoruz. Spesifik olarak bireylerin tasarruf etme nedenlerine baktığımızda, "güvence" amacı yine ilk sıradaki konumunu koruyup önceki çeyreğe göre payını artırırken (yüzde 31); "çocukların geleceği için" tasarrufta bulunma eğiliminin ikinci sırada yer aldığını ancak

payının bir önceki çeyreğe göre 5 puanlık düşüşle yüzde 22'ye gerilediğini gözlemliyoruz. Bu belirgin düşüşü, kısmen güvence amaçlı tasarruf eğilimine kayış, kısmen de ilk çeyrekte artan iç talebe paralel olarak çocuklara yönelik yapılan harcamalardaki bir artışla ilişkili bir sonuç olarak açıklayabiliriz. Özel bir harcama için tasarruf isteğinin bir önceki çeyreğe göre belirgin bir düşüş gösterip yüzde 19 payla üçüncü sırada yer alması; ilk çeyrekte araştırma sonuçlarının artan tüketim harcamaları ile uyumlu olduğunun diğer bir işareti. Kısa vadeli tasarruf eğilimine baktığımızda ise; bireylerin yakın dönemdeki günlük harcamalarını borçsuz yapmak ve faiz geliri biriktirmek isteyenlerin payının düşük de olsa göreceli olarak artışa geçtiğini görüyoruz.

Aynı dönemde tercih edilen tasarruf araçları arasında, düşen faiz oranlarına karşın TL vadeli mevduat hesaplarının payının artmaya devam etmesi de, büyük oranda, Türkiye'de mevduatların sistemde halen ağırlıklı tasarruf aracı olmaya devam ettiğinin önemli bir göstergesi. Bu çeyrekte, tasarruf araç tercihleri arasında en belirgin değişimin yüzde 24'ten yüzde 16 seviyesine düşen altın veya değerli taş/metal tercihinde gerçekleşmesi de ayrıca dikkat çekiyor. Yastık altı döviz veya TL (nakit) ise önceki çeyreğe göre yerini koruyarak yüzde 18 seviyesinde en çok tercih edilen üçüncü tasarruf aracı olarak karşımıza çıkıyor ki önümüzdeki dönemde yastık altı tasarrufların sisteme çekilmesine dair daha birçok adım atılması gerektiğini gösteriyor. Burada bankaların yeni ürünlere dair rekabeti zaman içinde tüm sistem için önemli faydalar sağlayacaktır

Sonuç olarak, her ne kadar bu çeyrekte tasarruf sahipliği oranı düşüş gösterse de, toplumun büyük bir çoğunluğunda tasarrufun “zorunluluk” olarak algılamaya devam etmesi ve uzun vadeli amaçların giderek tasarruf eğilimi dahilinde istikrar kazanmış olması tabanın genişlemesinin de olumlu desteğiyle tasarruf oranlarında kalıcı iyileşme için olumlu görünüyor.

Pınar Abay
ING Bank Genel Müdürü

1.2 Türkiye’de Bireysel Tasarruf Eğilimleri Araştırması’nı Niçin Yapıyoruz?

Ülkemiz, tasarruf oranı bakımından dünyada alt sıralarda yer alıyor. Öte yandan yüksek oranlı sürdürülebilir büyüme için iç tasarruf oranlarının artması gerektiği biliniyor. Tasarruf artışını teşvik etmek için çeşitli ekonomik tedbirler tartışılıyor, bazı uygulamalar devreye sokulmaya çalışılıyor.

Bu süreçte tasarruflarla ilgili veri ihtiyacı da artıyor. TÜİK’in özellikle son yıllarda ekonomik konularla ilgili istatistik üretiminde ciddi gelişmeler sağladığı açık. Bununla birlikte tasarruf eğilimleri ve tasarruf düzeyi hakkında yeterince bilgi sahibi olduğunu söylemek zor.

T.C. Merkez Bankası ve BBKD tarafından yayınlanan bankacılık sistemi içindeki tasarruflara ilişkin veriler önemli bir boşluğu doldurmakla birlikte, ülkemizdeki ‘ortalama birey’in geliri ve tasarrufları arasındaki ilişkiyi bir trend olarak izlemek, bu konudaki araştırmacılara ve politika yapıcılara katkı sağlayacaktır.

İşte bu araştırmayla, ülkemizdeki ‘ortalama birey’in tasarruf yapıp yapmadığı, tasarruf yapma veya yapmama nedenleri, en çok kullanılan tasarruf araçları, bireysel gelirler, aylık tasarruf oranı ve nakte dönüştürülebilir tasarruf miktarı 3’er aylık bazlarda düzenli olarak incelenmektedir. Amaç, ülkemizde tasarruflarla ilgili bilgi ihtiyacına katkı sunmaktır.

2. ELDEKİ VERİLER NE SÖYLÜYOR

2.1 Tasarruf Sahipliği ve Nedenleri

Kentli nüfusun %90'ı tasarruf etmiyor

Tasarruf Sahiplerinin Oranı (%)

- 2013 birinci çeyrekte, kentsel nüfusta tasarruf sahiplerinin oranı, bir önceki çeyreğe göre 5 puanlık bir gerilemeyle %9,7'ye düştü.
- Tasarrufu olmayıp gelecekte tasarruf yapmayı planlayanların oranı, 2013 birinci çeyrekte %30'a çıktı.

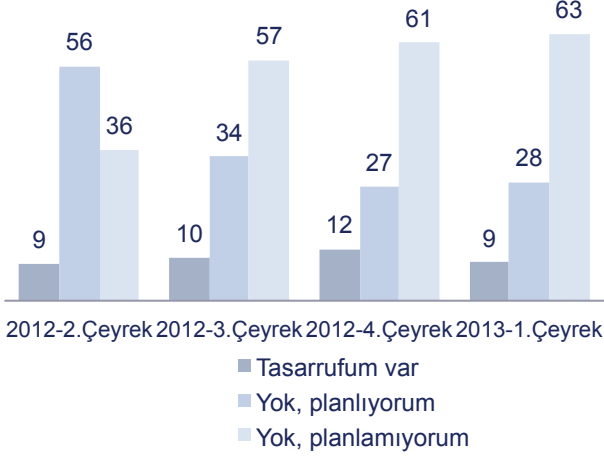
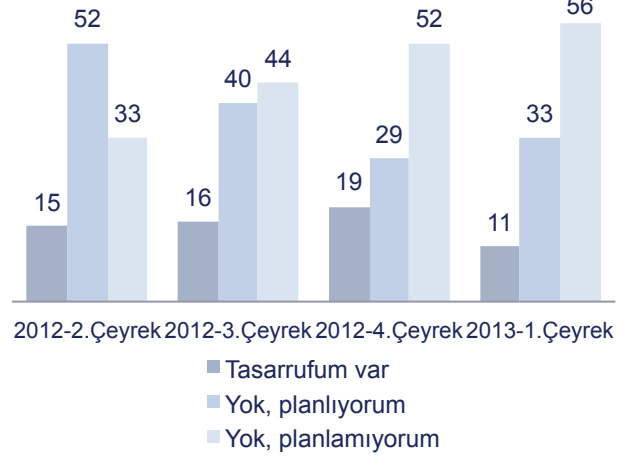
Gelir yetersizliği tasarrufun önündeki en önemli engel

Tasarrufu Olmamasının Nedeni (%)

- Tasarruf yapmayanlar arasında, yeterli gelir sahibi olmama unsurunun etkisi %48. Bu unsurun etkisinin bir önceki döneme göre azaldığı gözleniyor.
- 'İhtiyaç duymama'nın etki payı ise 1 puanlık artışla %30'a çıkıyor.
- Yine 'tasarrufun nasıl değerlendirileceğini bilmemek' de tasarruf yapmama gerekçeleri arasında artıyor.
- Finansal "okuryazarlık", tasarruf sahiplerinin oranını artırma potansiyelini koruyor.

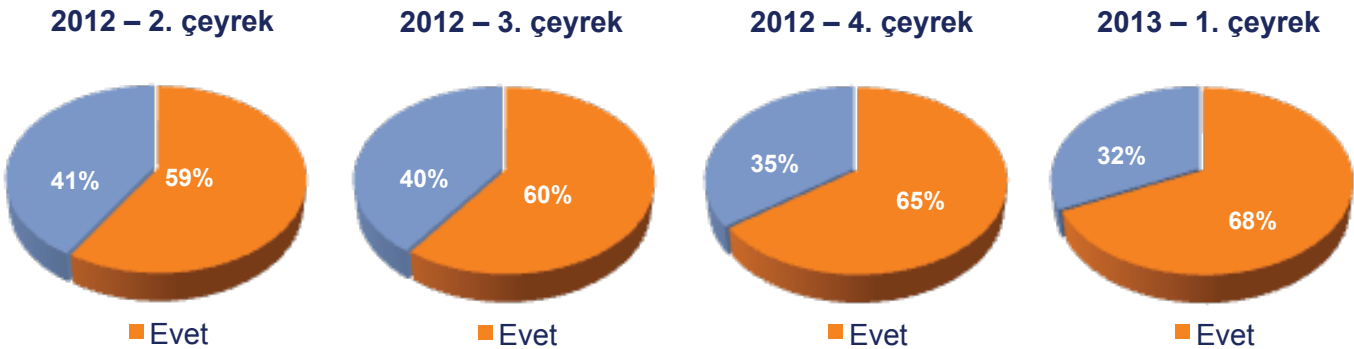
Çocuklu bireylerde tasarruf sahipliği oranı daha düşük

Tasarruf Sahiplerinin Oranı (%)
Çocuğu olanlar sadeceTasarruf Sahiplerinin Oranı (%)
Çocuğu olmayanlar sadece

- Çocuklu bireylerde tasarruf sahipliği oranı, çocuksuz bireylere göre daha düşük.
- Tasarrufu olmayıp gelecek dönemde tasarruf planlayanların oranı da, çocuklu bireylerde daha az.

Tasarruf yapmak aslında bir alışkanlık

Düzenli tasarruf yapma oranı (tasarruf sahipleri içinde)

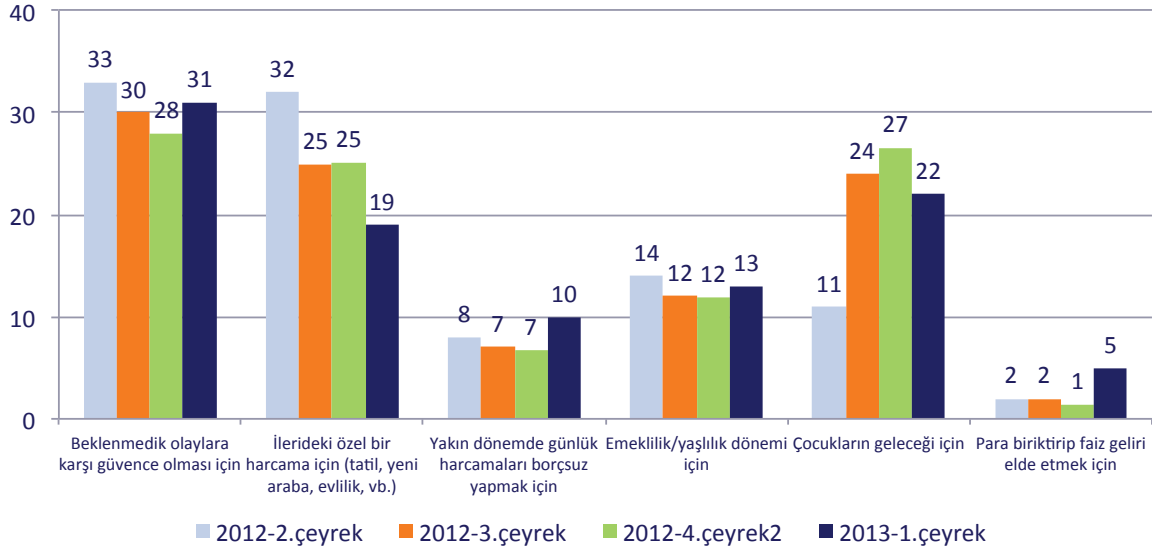
Düzenli tasarruf yapmayanların içinde

	2012 – 2. çeyrek	2012 – 3. çeyrek	2012 – 4. çeyrek	2013 – 1. çeyrek
Geçen 3 ay içinde tasarruf yaptınız mı?	34,8%	43,0%	37,1%	29,3%
Gelecek 3 ay içinde tasarruf yapacak mısınız?	52,0%	42,6%	55,9%	50,8%

- Tasarruf sahiplerinin çoğunluğu düzenli tasarruf yapmaya devam ederken, bu oran 2013'ün birinci çeyreğinde arttı.
- Düzenli tasarruf yapmayanların içinde, önümüzdeki üç ayda tasarruf yapacağını söyleyenlerin oranı ise geriledi.

Tasarrufun en önemli nedeni “gelecek kaygısı”, ikinci sırada ise özel harcamalar yer almaya devam ediyor

Tasarrufun Nedeni (%)

Not: 'Çoklu cevap' olduğu için bu kalemlerin toplamaları sırasıyla %133, %135, %120 ve %133 olmuş ancak karşılaştırmalı analiz için hepsi toplam %100 olacak şekilde yeniden ağırlıklandırılmıştır.

Yakın dönem harcamalara dair tasarruf eğilimi düşük

Tasarrufun Nedeni (%)

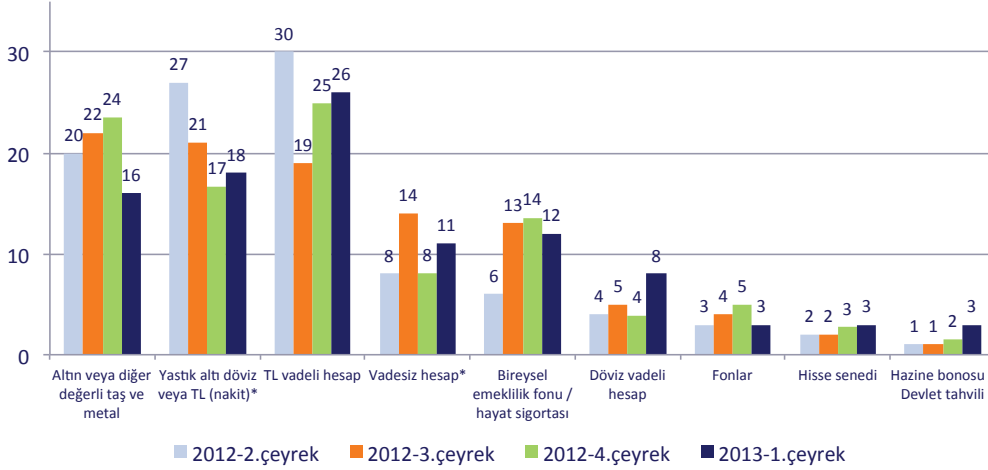
Not: 'Çoklu cevap' olduğu için bu kalemlerin toplamaları sırasıyla %120 ve %133 olmuş ancak karşılaştırmalı analiz için hepsi toplam %100 olacak şekilde yeniden ağırlıklandırılmıştır.

- Yakın dönem harcamalar için tasarruf eğilimi düşük düzeyde kalmaya devam ediyor.
- 2012'nin ikinci çeyreğinde açık şık olarak izlemeye başladığımız (daha önce açık şık olarak değil "diğer" nedenler altında gizli görüyorduk) 'çocuklarının geleceği için' tasarruf ettiğini söyleyenlerin oranı bu dönemde %22 olarak tespit ediliyor.

2.2 Tasarruf Araçları Tercih

En çok tercih edilen tasarruf aracı TL vadeli hesap, altın ve yastık altı nakit

Tasarruf Araçları

Not: 'Çoklu cevap' olduğu için bu kalemlerin toplamaları sırasıyla %128, %134, %118 ve %115 olmuş ancak karşılaştırmalı analiz için hepsi toplam %100 olacak şekilde yeniden ağırlıklandırılmıştır.

B

*2011-4.çeyrek ve 2012-1.çeyrekte birlikte değerlendirilen vadesiz hesap ile yastıklı altı döviz veya TL (nakit) 2012-2.çeyrekte ayrı ayrı sorulmaya başlanmıştır.

TL vadeli hesabın tercih edilme oranı tekrar arttı

Tasarruf Araçları

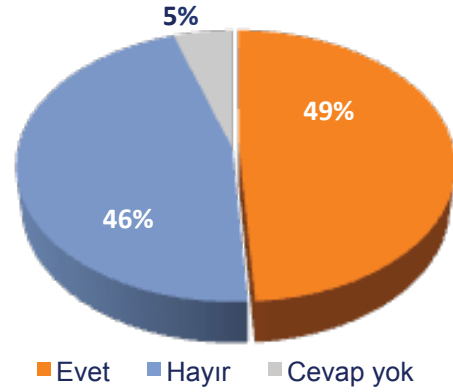
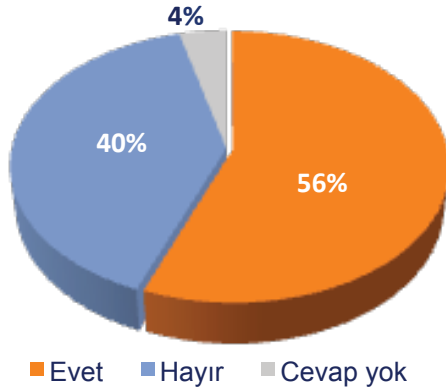
Not: 'Çoklu cevap' olduğu için bu kalemlerin toplamaları sırasıyla %134 ve %118 olmuş ancak karşılaştırmalı analiz için hepsi toplam %100 olacak şekilde yeniden ağırlıklandırılmıştır.

- Tasarruflarda tercih edilen araçlar sıralamalarında, 2013'ü birinci çeyreğinde ilk sırayı TL vadeli hesap ve altın aldı.
- İl çeyrekte birlikte ölçülen vadesiz hesap ve yastık altı döviz/TL (nakit) tasarruf araçları %23-25 oranında tercih edilirken, 2013'ün birinci çeyreğinde de bu oran %29 düzeyindeydi. Ayrı baktığımızda ise, yastık altı döviz/TL %18, vadesiz hesap ise %11 oranında tercih edildi.

2.3 Tasarruf Algısı

Çoğunluğa göre aile içi para alışverişi borç/alacak ilişkisi

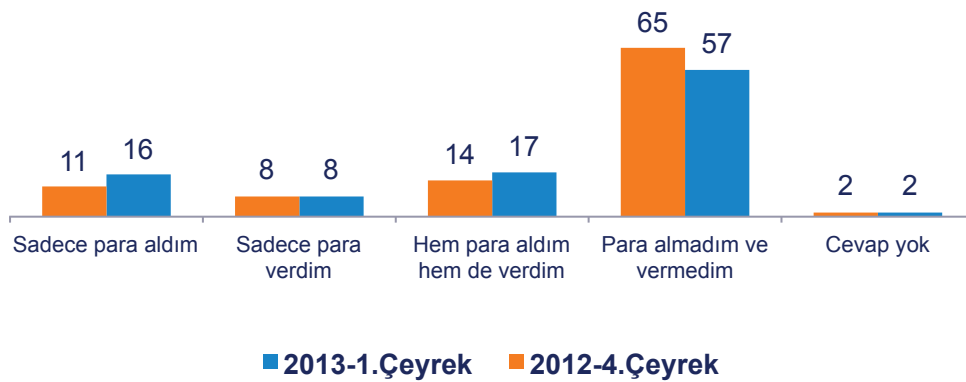
S "Sizce aile veya yakın akrabalar arasında para alışverişi bir borç/alacak ilişkisi midir?"

- Araştırmaya katılanlara 'tasarruf algısı' ile ilgili sorular da sorulmaya başlandı.
- Katılımcıların yarısı, aile veya yakın akrabalar arasındaki para alışverişinin borç/alacak ilişkisi olduğunu düşünürken, "aile veya yakın akrabalar arasında borç/alacak ilişkisi olmaz" diyenlerin oranı da azımsanmayacak düzeyde.

Her 10 kişiden yaklaşık 4'ü aile içinde / akrabalar arasında para alışverişi yapıyor

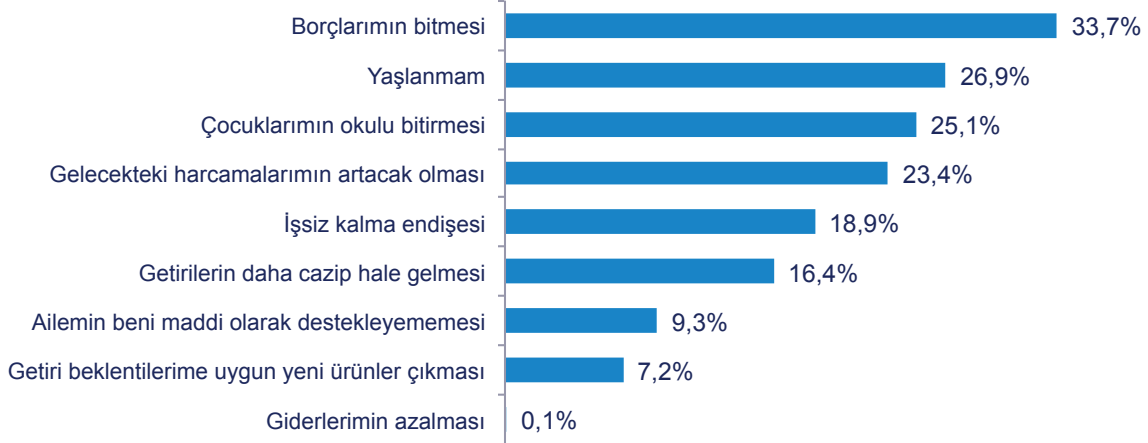
S "Son 3 ayda aileniz veya yakın akrabalarınız arasından herhangi bir kişiden para aldınız mı veya verdiniz mi? Ya da her ikisini de yaptınız mı?"

- Son üç ayda aile içinde bir kişi veya bir akrabası ile para alışverişine girenlerin oranı %41.
- Bu oran, toplumumuzda 'geleneksel kredi mekanizmalarının' önemine işaret ediyor.

Tasarrufu olmayanlar hangi durumda tasarruf yapar?

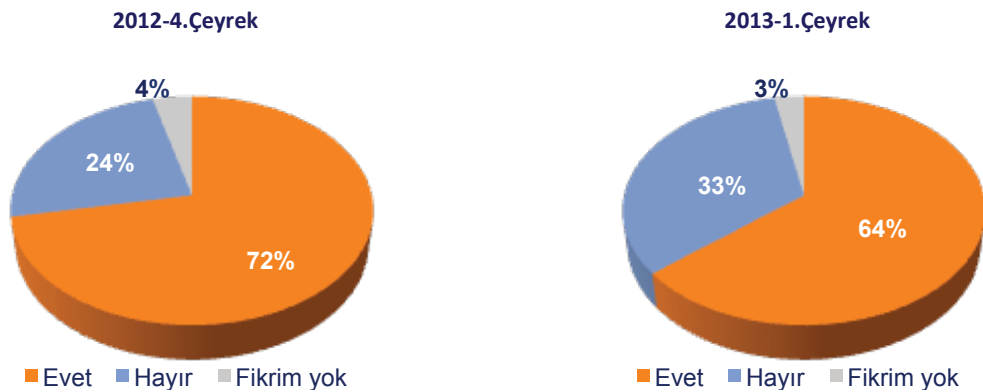
S “Gelirinizin artması seçeneği dışında aşağıdakilerden hangisi tasarruf yapmanızı veya planlamanızı teşvik eder?”

- Tasarrufu olmayanları tasarruf yapmaya teşvik edecek ilk unsur ‘borçların bitmesi’. Bu bulgu tasarruf yapamamada en önemli gerekçe olan gelir yetersizliği ile de örtüşüyor.
- Yaşlanma ve işsiz kalma endişesi de önemli faktörler.
- Getirilerin daha cazip hale gelmesi beklentisi de önemli bir faktör.
- Yeni ürünlerin tasarrufu teşvik etmedeki etkisi sınırlı.

Tasarruf bir zorunluluk

S “Sizce tasarruf bir zorunluluk mu?”

- Toplumun çoğunluğu için ‘tasarruf bir zorunluluk’. Bu algı tasarruf oranını arttırmak için güçlü bir toplumsal temel olduğunu gösteriyor.
- Ancak tasarrufun bir zorunluluk olduğuna inananların oranı 2013 1. çeyrekte azaldı.

Yeni finansal ürünlere yönelik iyimser beklenti biraz daha önde

S ” Sizce bireysel emeklilik, altın yatırım ürünleri gibi yeni finansal ürünler yastık altı tasarrufların sisteme girmesine neden olacak mı?”

- Toplumun yaklaşık yarısı bireysel emeklilik, altın yatırım ürünleri gibi yeni finansal ürünlerin tasarrufu teşvik edeceğini düşünüyor.
- Bu görüşe katılanların oranı 2013 1. çeyrekte 3 puan azaldı.
- Aynı fikirde olmayanların oranı da bir hayli yüksek.

2.4 2012 4. Çeyrek Sonuçları

- Kentli 18 yaş üstü nüfus içinde tasarruf sahiplerinin oranı %10 civarında.
 - Çocuğu olanlarda tasarruf sahipliği daha düşük kalmaya devam ediyor.
- Tasarruf olmayıp gelecekte tasarruf yapmayı planlayanların oranı bu dönemde artmış görünüyor.
- Gelir en önemli tasarruf kısıtlayıcı faktör olarak önde kalmaya devam ediyor.
- Tasarruf yapmak bir alışkanlık ve 2013'ün birinci çeyreğinde bu oran artıyor.
- Tasarrufun en önemli gerekçesi “gelecek kaygısı” ve “çocukların geleceği”
- Yakın dönem harcamalara dair tasarruf eğilimi az da olsa artarken, çocukların geleceğine dair tasarrufta azalma gözleniyor.
- Bu dönemde TL vadeli hesap, yastık altı nakit ve altın vb. en çok tercih edilen tasarruf araçları
- Son üç ayda aile içinde veya akrabalar arasında para alışverişi yapanların oranı %41
- Tasarrufu olmayanlar açısından tasarrufu teşvik edecek en önemli unsur borçların azalması
- Büyük çoğunluk tasarrufun zorunluluk olduğunda inanıyor, ama yeni finansal ürünlerin tasarrufu teşvik edeceğine inananların oranı yarıdan az.

3. METODOLOJİ

3.1 Amaç ve Yöntem

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'de kentsel yerleşim yerlerinde 18 yaş ve üzerindeki bireylerin tasarruf eğilimlerini izlemektir.

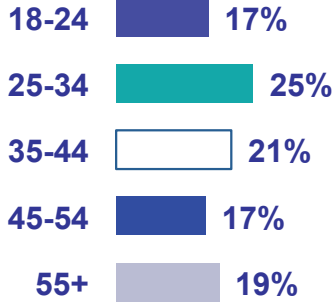
NUTS1 bölgelerinde seçilen 26 ilde her ay tesadüfi olarak seçilen 800 kişi ile görüşülüyor.

Bilgisayar destekli telefon görüşmesi yöntemi (CATI) kullanılıyor.

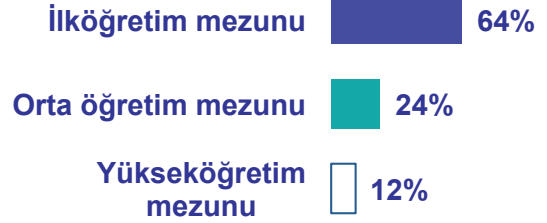
Yaş, cinsiyet, çalışma durumu ve meslek kontrol kotası olarak uygulanıyor.

3.2 Demografik Bilgiler

Yaş

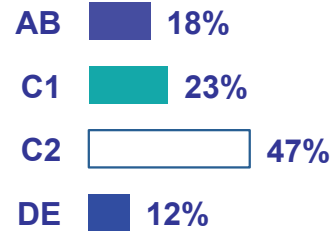
Eğitim

Cinsiyet

Sosyo-ekonomik Statü

Hane Halkı Tipi

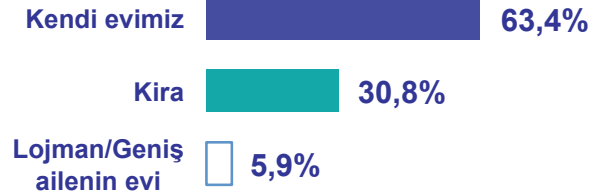
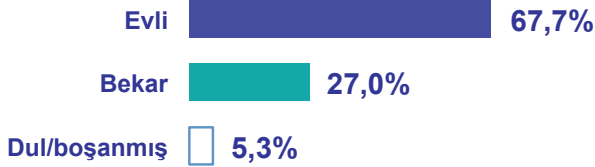
Çocuklu: %53,2

Ortalama çocuk sayısı: 2,4

Ortalama okuyan çocuk sayısı: 1,8

Medeni Durum

Konut Tipi

3.3 Tasarrufun Tanımı

Tasarruf, sözlük anlamı itibarıyla “sarf edilmeyen” anlamına geliyor. Bu araştırma kapsamındaki TASARRUF ise şu kalemleri içeriyor:

- Bankalarda duran TL veya döviz cinsinden vadeli hesaplar
- Bankalarda ve/veya aracı kurumlarda duran hisse senedi, hazine bonosu, devlet tahvili gibi menkul değerlerin parasal tutarı
- Bankalarda duran yatırım hesapları ve katılım fonları
- Bireysel emeklilik fonları

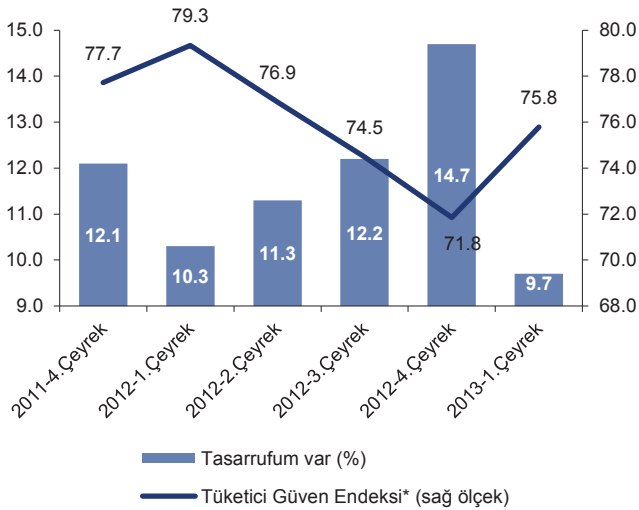
- Bankalarda vadesiz hesapta / likit fonda TL veya döviz cinsinden duran miktarın o ay içinde harcanmayan/harcanmayacak bölümü
- Cüzdan, kasa, yastık altında duran paranın (döviz, altın dahil) o ay içinde harcanmayan/harcanmayacak bölümü

Araştırmaya katılanlara, bu tanıma uygun olarak tasarrufları olup olmadığı soruluyor.

4. EKONOMİST YORUMU

İlk çeyrekte kentsel nüfusta tasarruf sahipleri oranı hızlı bir düşüşle %9.7'ye geriledi ve iç talepte tüketici güvenine oranla daha güçlü bir toparlanmaya işaret etti...

2012 yılını %2.2 düzeyindeki GSYH büyümesi ile beklenenden daha hızlı bir yavaşlama ile kapattığımızı öğrendiğimiz bugünlerde Tasarruf Eğilimleri Anketi ilk çeyrek sonuçları diğer öncü göstergelere destek olarak iç talepte belirgin bir toparlanma yaşandığını teyit etti. Spesifik olarak bu yılın ilk çeyreğinde artan tüketici güveni ile birlikte kentsel 18 yaş üstü nüfusta tasarruf sahiplerinin oranı %9.7 ile araştırmanın kapsadığı dönem içindeki en düşük değerine geriledi ve tüketici güvenine oranla daha güçlü bir talep toparlanmasına işaret etti.

*Yeni seri Kaynak: TCMB-TÜİK, Türkiye Tasarruf Eğilimleri Araştırması (Sabancı Üniversitesi-IPSOS KMG-ING Bank)

2013'ün ilk çeyreğinde tasarruf etmeme nedenleri içinde yetersiz gelir ilk sıradaki yerini korumasına karşın oranı geriledi, tasarruf etmeme gerekçesi olarak "nasıl değerlendireceğimi bilmiyorum" diyenlerin oranının %22 ile araştırmanın kapsadığı tüm dönemler içindeki en yüksek değerine ulaşması ise dikkat çekti. Türkiye'de tek haneli enflasyon, dolayısıyla düşük faiz ortamı geçmişinin çok uzun değil ve 2012 yılı itibarıyla istihdamın sadece %15'ini, işsizlerin ise %31'inin genç (15-24 yaş arasında) nüfus oluşturuyor. Dolayısıyla genel olarak tasarruf sahiplerinin faiz (getiri) algısının katı (yüksek) olduğunu düşünebiliriz. Bunları dikkate aldığımızda da ise son dönemde mevduat faizlerindeki kalıcı düşüşün tasarruf etmeme nedeni olarak "nasıl değerlendireceğimi bilmiyorum" diyenlerin oranını arttırmış olmasını bu

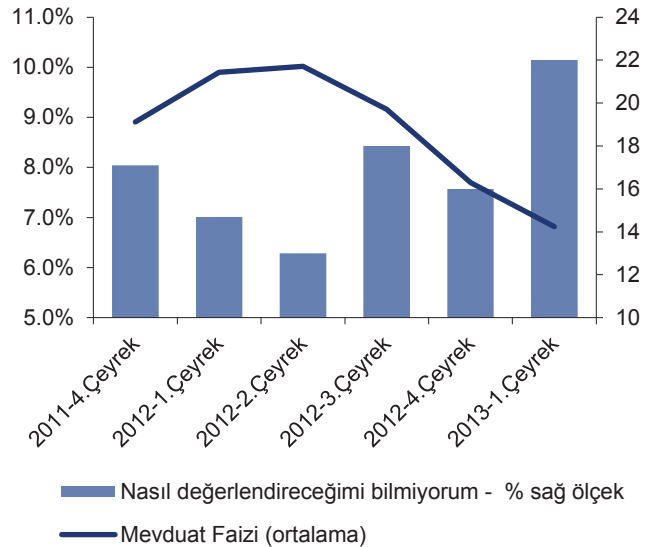

Sengül Dağdeviren
Başekonomist, ING BANK

Prof. Dr. Alpay Filiztekin
Sabancı Üniversitesi

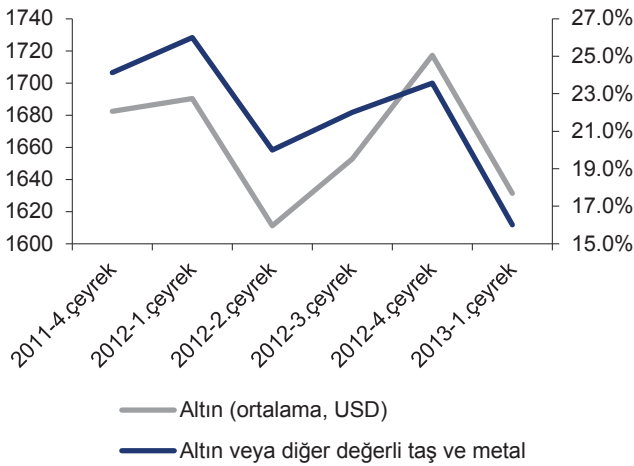
yapısal katılıkla ilişkilendirebiliriz. Aynı dönemde tasarruf araç tercihleri arasında (düşen faiz oranlarına karşın) TL vadeli hesapların payının artmaya devam etmesi de Türkiye'de tasarruf alışkanlıkları açısından mevduatların sistemde ağırlıklı tasarruf aracı olmaya devam etmesinin bir sonucu. 2013'ün ilk çeyreğinde tasarruf araç tercihleri arasında en belirgin değişim yaşanan altın veya değerli taş/metal tercihindeki düşüşün ise geçmiş verilerle birlikte incelendiğinde altın fiyatlarında son dönemde yaşanan düşüşle ilişkili olabileceği görülüyor.

Kaynak: TCMB, Türkiye Tasarruf Eğilimleri Araştırması (Sabancı Üniversitesi-IPSOS KMG-ING Bank)

Tasarruf nedenleri arasında uzun ve kısa vadeli tasarrufların eğilimine baktığımızda son üç çeyrekte önceki üç çeyreğe göre uzun vadeli eğilimin güçlendiğini ancak %66-%67 düzeyinde istikrar kazandığını görüyoruz. Dolayısıyla burada döngüsel olmanın yanı sıra

bir yapısallık görülüyor olabilir. Alt kalemler itibarıyla ise güvence amaçlı tasarruf %31'lik payı ile ilk sıradaki yerini korurken, 2013'ün ilk çeyreğinde özel bir harcama için tasarruf isteğinin görece hızlı azalması ilk çeyrekte artan tüketim harcamaları ile uyumlu görünüyor. Çocukların geleceği için tasarruf eğilimindeki belirgin düşüş ise kısmen güvence amaçlı tasarruf eğilimine kaymış olabilir, kısmen de ilk çeyrekte artan iç talebe paralel olarak çocuklar için yapılan harcamalardaki bir artışın sonucu olabilir.

Kaynak: Thomson Reuters, Türkiye Tasarruf Eğilimleri Araştırması
(Sabancı Üniversitesi-IPSOS KMG-ING Bank)

Sonuç olarak Türkiye Tasarruf Eğilimleri Araştırması kapsamında izlediğimiz kentsel nüfusta tasarruf sahipleri oranı tüketim harcamalarındaki döngüsel gelişimin güçlü bir göstergesi olmaya devam ederken, her ne kadar bugün biraz iddialı bir argüman olsa da, daha uzun zaman diliminde tüketici güven endekslerinden daha iyi bir öncü gösterge olmaya aday görünmektedir. Tasarruf etme nedenleri içinde uzun vadeli amaçların ağırlığının %60'ın üzerinde istikrar kazanmış olması ise tasarruf tabanının genişlemesinin de olumlu desteğiyle tasarruf oranlarında kalıcı iyileşme için olumlu bir sinyal olarak görülebilir.

Sengül Dağdeviren
Başekonomist, ING BANK

Prof.Dr. Alpay Filiztekin
Sabancı Üniversitesi

İLETİŞİM BİLGİLERİ

info@tasarrufegilimleri.com

ING Bank girişimi ile hayata geçirilen
“Türkiye'nin Tasarruf Eğilimleri Araştırması”,
Sabancı Üniversitesi gözetiminde yürütülmekte,
saha araştırması IPSOS KMG tarafından yapılmaktadır.

ING BANK

 Ipsos KMG

Sabancı
Üniversitesi

ÖNEMLİ AÇIKLAMA:

“Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.”